

Supplerende svar (28/1 98)

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Som anført i den foreløbige besvarelse af 10. december 1997 har Indenrigsministeriet anmodet Justitsministeriet, som lov om private bidrag til politiske partier og offentliggørelse af politiske partiers regnskaber hører under, om en udtalelse.

I Justitsministeriets udtalelse af 8. januar 1998 anføres følgende:

»Justitsministeriet har forstået begrundelsen for spørgsmålet således, at bidrag til førelse af valgkamp – i modsætning til andre partiaktiviteter m.v. – efter spørgerens opfattelse falder uden for de nævnte regler om fritagelse for over medlemskontingentet at bidrage til politiske partier eller partipolitiske formål i øvrigt.

I den anledning skal Justitsministeriet udtale følgende om det rejste spørgsmål:

Lov nr. 404 af 13. juni 1990 med senere ændring om private bidrag til politiske partier og offentliggørelse af politiske partiers regnskaber indeholder i § 1 og § 2, stk. 1, følgende bestemmelser:

»§ 1. Arbejdsgiverforeninger, fagforeninger og andre faglige sammenslutninger, der har til hovedformål at varetage de økonomiske interesser for den erhvervsgruppe, som medlemmerne hører til, skal tilsikre, at bidrag til politiske partier eller partipolitiske formål i øvrigt opkrævet over medlemskontingentet er frivilligt for det enkelte medlem.

§ 2. Medlemmer, der ønsker at blive fritaget for at betale bidrag til politiske partier eller partipolitiske formål i øvrigt over medlemskontingentet, skal afgive en skriftlig erklæring herom.«

Lovens ordning er således, at en forening m.v., der er omfattet af bestemmelsen i § 1, og over for hvem et medlem afgiver erklæring efter § 2, stk. 1, ikke er berettiget til at anvende det pågældende medlems kontingent til »bidrag til politiske partier eller partipolitiske formål i øvrigt.«

Efter Justitsministeriets opfattelse taler ordlyden af de nævnte bestemmelser for, at bidrag til førelse af valgkamp er omfattet af ordningen.

Lovens forarbejder taler i samme retning. I forbindelse med lovforslagets behandling rejste Folketingets Retsudvalg over for justitsministeren spørgsmål om den nærmere forståelse af udtrykket »partipolitiske formål« (spørgsmål nr. 4 af 13. marts 1990, L 179 – bilag 2).

I Justitsministeriets besvarelse af 25. april 1990 anføres bl.a. følgende:

»Omfattet af loven er al direkte økonomisk støtte til de politiske partier. Bestemmelsen omfatter bidrag til alle partier, bevægelser, lister m.v., der opstiller til Folketingsvalg, kommunale valg, valg til Europaparlamentet og andre offentlige valg. Bidrag til f.eks. Folkebevægelsen mod EF og andre bevægelser, der opstiller til offentlige valg, vil således også være omfattet. Det er uden betydning, om støtten ydes til partiernes landsorganisationer, til de lokale afdelinger eller til partiernes enkelte kandidater.

Støtte, som ikke ydes i form af direkte pengebidrag til partierne, men f.eks. ved at foreningerne afholder udgifter til partiernes annoncer eller betaler for produktion og distribution af valgplakater, løbesedler, film eller lydindspilninger m.v. i forbindelse med partiernes valgkamp, vil ligeledes være omfattet af loven. Også udgifter til annoncer, som under en valgkamp opfordrer til ikke at stemme på bestemte partier må oftest siges at forfølge partipolitiske formål og vil dermed være omfattet af loven. Tilsvarende må antages at gælde med hensyn til bidrag fra foreningerne i form af betaling for tjenesteydelser m.v., f.eks. hotelophold, befordring, sekretærbistand m.v. til brug for et politisk parti. Også sådan støtte til partiernes enkelte kandidater vil være omfattet af bestemmelserne i §§ 1 og 2.«

Det kan endvidere oplyses, at spørgsmålet var fremme i forbindelse med gennemførelsen af lov nr. 394 af 14. juni 1995 om ændring af den nævnte lov (der i øvrigt ikke vedrører de omhandlede bestemmelser). Under lovforslagets behandling stillede Folketingets Udvalg for Forretningsordenen følgende spørgsmål til justitsministeren (spørgsmål nr. 20 af 3. maj 1995, L 243/L 244/B 102 – bilag 1):

»Når en fagforening yder støtte til f.eks. en bestemt socialdemokratisk kandidat i form af betaling af annonce, betaling for udflugt til f.eks. Puttgården med færgetur og frokost, er det så inden for eller uden for det foreliggende lovforslag (L 243)?«

I Justitsministeriets besvarelse af 9. maj 1995 anføres bl.a. følgende:

»For så vidt spørgsmålet skal forstås således, at det ønskes oplyst, om der i det nævnte tilfælde er tale om en støtteforanstaltning, som det enkelte medlem kan blive fritaget for at bidrage